

ФОРМУЛИ І ЗАКОНИ В АСТРОНОМІЇ

Підготував

Учень групи 11-2

Фінансово – економічного ліцею

Марченко Ілля

Закон всесвітнього тяжіння

$$F = G \frac{m_1 m_2}{r^2}$$

F – сила гравітаційного притяження
 m_1, m_2 – маси взаємодіючих тел, кг
 r – відстань між тілами
(центрами мас тел), м
 G – коефіцієнт (гравітаційна
постійна) $\approx 6,7 \cdot 10^{-11} \text{ Н} \cdot \text{м}^2 / \text{кг}^2$

Перша космічна швидкість

Перша космічна швидкість- швидкість, яку треба надати тілу для того, щоб воно оберталось навколо Землі по коловій орбіті, радіус якої дорівнює радіусу Землі.

$$v = \sqrt{G \frac{M}{R}}$$

Друга космічна швидкість

$$v_2 = \sqrt{2} \cdot v_1 = \sqrt{2G \frac{M_n}{R_n}}$$

v_1 – перша космічна швидкість

Закон Кеплера

$$\frac{T_1^2}{T_2^2} = \frac{a_1^3}{a_2^3}$$

- T_1 та T_2 - сидеричні періоди обертання будь-яких планет
- a_1 та a_2 - великі півосі орбіт цих планет

Формула колової швидкості

$$V = \sqrt{G \cdot \frac{M_3}{R_3 + h}}$$

- $M(\text{Землі}) = 6 \cdot 10^{24} \text{ кг}$ – маса Землі
- $G = 6,67 \cdot 10^{-11} \text{ (Н} \cdot \text{м}^2\text{)/кг}^2$ – стала всесвітнього тяжіння
- h – висота супутника над поверхнею Землі
- $R(\text{Землі}) = 6,37 \cdot 10^3 \text{ м}$ – радіус Землі

Закон Стефана-Больцмана

$$Q = \sigma * T^4$$

- σ - стала Стефана - Больцмана
- Q - енергія, що випромінює одиниця поверхні зорі за одиницю часу
- T^4 - абсолютна температура поверхні зорі

Закон Хаббла

$$V = Hr$$

- *Стала Хаббла $H \approx 70$
км/(с*Мпк)*

Період обертання космічного апарата

$$\frac{T_c^2}{T_M^2} = \frac{a_c^3}{a_M^3},$$

$$T_c = T_M \sqrt{\frac{a_c^3}{a_M^3}}$$

- T_c – період обертання супутника навколо Землі
- $T_M = 27,3$ доби – сидеричний період обертання Місяця навколо Землі;
- a_c – велика піввісь орбіти супутника;
- $a_M = 380000$ км – велика піввісь орбіти Місяця.

Збільшення телескопа

$$N = \frac{\alpha_2}{\alpha_1} = \frac{F}{f},$$

- α_1 - кут зору, під яким світило видно неозброєним оком
- α_2 - кут зору на виході окуляра
- F і f - фокусні відстані об'єктива та окуляра.

Видимі зоряні велечини

$$\frac{E_1}{E_2} = 10^{0.4(m_2 - m_1)},$$

- E_1 і E_2 – яскравості
- m_1 і m_2 – видима зоряна величина

Вимірювання відстаней до зір

- Відстань від Землі до зорі:

$$r = \frac{BC}{\sin p} = \frac{1 \text{ а. о.}}{\sin p}$$

Дякую

за

увагу!